

Vijf voorwerpen, vijf verhalen

Op een van de laatste zomerdagen in september kom ik aan bij het huis van Rik Nuyts. Hij is inmiddels 90, maar straalt nog steeds dezelfde levendigheid uit als toen ik hem leerde kennen. Ik ben benieuwd naar de vijf voorwerpen die in zijn lange leven van grote betekenis zijn geweest.

Met een brede glimlach laat Rik me meteen binnen. "Wat een moeilijke keuze!" lacht hij. Voor hem is elk object in zijn huis een deel van zijn persoonlijke museum. Toch heeft hij voor dit interview vijf voorwerpen geselecteerd die voor hem een bijzondere waarde hebben.

1 De putlamp

Als eerste haalt Rik een oude mijnwerkerslamp tevoorschijn. "Dit was van mijn vader," zegt hij. In 1927, op 14-jarige leeftijd, begon zijn vader in de mijnen van Beringen. Hij was een van de vele "mennekes" die op jonge leeftijd ondergronds werkten. Op de putlamp staat het nummer "66" gegraveerd, een werknummer. Elke ochtend, bij de start van de shift, werd voor elke koppel een nummer geregistreerd. Dit systeem zorgde ervoor dat de werkgever wist wie er aan het

werk was. Ging de mijnwerker naar beneden, dan leverde hij zijn nummer in zodat op elk moment geweten was wie nog ondergronds was, een cruciale veiligheidsmaatregel. "Het werk was zwaar en gevaarlijk," vertelt Rik. "Veel families uit onze streek werden later getroffen door stoflong, maar wonder boven wonder bleef onze familie gespaard."

2 Het eierboekje

Rik neemt er vervolgens een klein boekje bij, versleten door de tijd. "Mijn moeder noemde dit het eierboekje, maar de officiële naam ken ik niet." Het boekje komt uit haar kruidenierswinkel. De eenheidsprijzen staan in centimen uitgedrukt. Daarnaast vind je in kolommen de prijs terug voor het totaal aantal gekochte producten. Een voorloper van de rekenmachine eigenlijk.

Het eierboekje herinnert hem eraan hoe zijn moeder, een gedreven zakenvrouw, er mee toe bijdroeg dat Rik niet in de mijn moest gaan werken zoals zijn neven. Nadat zijn leraar van het zesde leerjaar, Raf Gevers, zijn ouders adviseerde om Rik te laten studeren, trok hij naar het internaat in Beringen. In die periode was dit geen evidentie want studeren kostte ook toen veel geld. Dankzij de winkel van zijn moeder, kon de familie de studie bekostigen.

3 Prograft

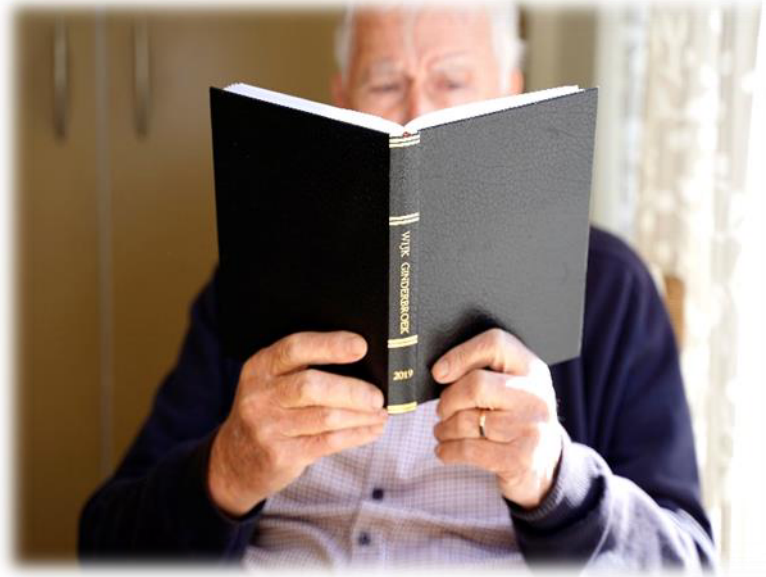

Rik pakt een klein doosje met medicatie. "Deze pillen slik ik elke dag," zegt hij. 25 jaar geleden kreeg Rik een levertransplantatie, een techniek die destijds nog relatief nieuw was. De prognose was tien jaar, maar Rik leeft nu al veel langer met zijn nieuwe

lever. "Elke dag als ik mijn medicatie neem, denk ik aan de onbekende donor die zich had geregistreerd of aan zijn familie die 25 jaar geleden na zijn overlijden een erg moeilijke beslissing heeft genomen (moeten nemen).

4 Wijk Ginderbroek

Voor de wijk is Rik een ware coryfee. Hij tekende ontelbare verhalen over Ginderbroek op voor het wijkkrantje en Zo leefde Ginderbroek. Bovendien was hij ook jarenlang secretaris van het wijkcomité. Hij startte in 1969 bij de oprichting van het comité en stopte ermee in 2023.

Ondanks het vele werk dat het hem vroeg, kijkt Rik met veel voldoening terug op het werk dat hij leverde voor onze wijk. Hoe hij die klus klaarde? Hij ontsnapte aan de tv tussen 20 en 22 uur. Deze tijd besteedde hij liever anders en vulde hij met onderzoek- en schrijfwerk voor het wijkkrantje. De interviews voor gouden bruiloften, zo'n vier tot zes per jaar, deed hij het liefst. "Ik heb zoveel mensen leren kennen door mijn interviews voor gouden bruiloften. Het was een manier om verbonden te blijven met de wijk." Met het verstrijken van de jaren merkte hij ook verandering op bij de bewoners. Mensen werden meer gesloten en interviews afnemen werd steeds moeilijker. Zo evolueerde ook de wijkkrant naar een krantje met een andere inhoud.

5 De ijzeren boot

Als laatste neemt Rik me mee naar buiten, naar de vijver in zijn tuin. Daar dobert een oude ijzeren boot. Rik en zijn vrouw kochten jaren geleden een moerassig stuk land dat aansloot op hun tuin en bijna reikte tot aan de

Nete. Dit ven diepte Rik uit om er een vijver van te maken. "Dit was een geweldige speelplek voor mijn vijf kleinkinderen," zegt hij met een nostalgische blik in zijn ogen. De boot, ooit een werkboot uit Leopoldsburg, werd het middelpunt van vele fantasierijke avonturen. "Ze maakten havens, heksensoep en voeren naar denkbeeldige eilanden. Het was heerlijk om dat te zien."

Rik sluit af met een gedachte. "Vijf voorwerpen kiezen was moeilijk want ik vind alle herinneringen even belangrijk. Alles heeft zijn eigen verhaal."

Tot slot vraag ik Rik wat hem naar Ginderbroek bracht. "Een job," zegt hij simpelweg. In 1955 begon hij als onderwijzer op het college in Mol, en het was toen gebruikelijk om in de buurt van je werk te wonen. Samen met zijn vrouw bouwde hij er een huis waar hij nog steeds woont.